

VALTION ELOKUVATARKASTAMON TOIMINTAKERTOMUS, TULOSRAPORTTI JA LASKELMA TILINPÄÄTÖKSESTÄ VUODELTA 2000

Yleistä

Lainsäädännön uudistaminen

Eduskunta hyväksyi 21.6. hallituksen esityksen laiksi kuvaohjelmien tarkastamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lait tulivat voimaan vuoden 2001 alusta.

Valtioneuvosto antoi 21.9. asetuksen Valtion elokuvatarkastamosta.

Opetusministeriö hyväksyi 11.10. asetuksen Valtion elokuvatarkastamon ja elokuvalautakunnan suoritteiden maksullisuudesta.

Elokuvatarkastamon johtokunta

Liittyen uuteen lakiin kuvaohjelmien tarkastamisesta ja elokuvatarkastamoa koskevaan asetukseen opetusministeriö asetti 12.12.2000 elokuvatarkastamolle johtokunnan toimikaudeksi 1.1.2001-31.12.2004. Johtokunnan puheenjohtajaksi määrättiin toimittaja Markku Jokipii ja jäseniksi lääketieteen lisensiaatti Terhi Aalto-Setälä, johtaja Kauko Aromaa ja kulttuurisihteeri Leena Laaksonen. Lisäksi johtokuntaan kuuluu tarkastamon johtaja Matti Paloheimo ja henkilöstön edustajana ylitarkastaja Maarit Pietinen sekä hänen henkilökohtaisena varajäsenenään osastosihteeri Tuula Roos.

Tietokannan kehittäminen

Uuteen tarkastuslakiin liittyen aloitettiin vuorovaikutteisten kuvaohjelmien tietoja sisältävän erillisen tietokannan suunnittelu. VET-tietojärjestelmää kehitettiin ja siihen liitettiin poliisitutkintojen yhteydessä syntynyt R-tietokanta.

Manuaalisen elokuvarekisterin tietojen siirtämistä atk-tietokantaan jatkettiin. Tarkastamolla on 150 000 ohjelmaa sisältävä manuaalinen Suomen elokuvarekisteri, joka alkaa vuodesta 1911. Hankkeeseen on laskettu tarvittavan yhdeksän henkilötyövuotta.

Tiedotus

Tarkastamo tiedotti laajasti uudesta laista sekä kuvaohjelmien esittäjille ja levittäjille että yleisölle. Heti lain tultua hyväksytyksi presidentin esittelyssä elokuussa tarkastamo ja opetusministeriö julkaisivat yksityiskohtaisen tiedotteen lain soveltamisesta. Yhteistyössä opetusministeriön, Suomen Filmikamarin ja Taideteollisen korkeakoulun kanssa valmistettiin uusia elokuvien ikärajoja koskeva tietoisku elokuvateattereihin. Videoliikkeisiin, vuorovaikutteisia kuvaohjelmia myyviin liikkeisiin sekä elokuvateattereihin jaettiin kuhunkin 50.000 kappaleen painoksina erilliset tiedotteet uuden lain vaikutuksista. Lisäksi järjestettiin koulutus- ja neuvottelutilanteita pelialalle, elokuva- ja

videoalalle sekä erikseen pornoalalle. Johtaja ja varapuheenjohtaja antoivat kymmeniä haastatteluja tiedotusvälineille ja lisäksi johtaja julkaisi lakiuudistusta koskevan artikkelin Helsingin Sanomissa. Tärkeä osa tiedotusta olivat lukuista suorat puhelin- tai sähköpostikontaktit yleisön kanssa.

Yhteistyöhankkeet

Tarkastamo toimi yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa Internet-valvonnan kehittämisessä, sisäministeriön poliisiosaston kanssa tarkastustoiminnan jälkivalvontaa koskevissa sekä Tuotevalvontakeskuksen kanssa mainonnan valvontaa koskevissa asioissa.

Elokuvatarkastamon, Suomen Elokuva-arkiston, Suomen Elokuvasäätiön, Suomen Filmikamarin ja Elokuvakontaktin yhteisen Elonet-projektin kehittelyä jatkettiin. Projektin tavoitteena on saada aikaan kattavat, osittain myös kaikille avoimet tietokantayhteydet.

Toiminta-ajatus

Tarkastamon tehtävänä on suorittaa lakien määräämä elokuvien, video-ohjelmien ja muiden kuvaohjelmien ennakkotarkastus ja rekisteröinti.

Tulosalueet

Tarkastamon toiminta on jaettu neljään tulosalueeseen:

1. elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastus
2. lausuntojen antaminen
3. ilmoitusten käsittely ja rekisteröiminen
4. asiakaspalvelu

Vuoden 2000 tulokset

1. Elokuviin ja video-ohjelmien ennakkotarkastus

Vuonna 2000 tarkastettiin 192 julkiseen esitykseen tarkoitettua pitkää ohjelmaa ja 342 pitkää kotitalennelevitykseen tarkoitettua ohjelmaa eli yhteensä 534 pitkää ohjelmanimikettä (1999 676 nimikettä).

Tarkastettuja lyhyitä ohjelmia (kesto alle 60') oli yhteensä 455 nimikettä (1999 490 nimikettä).

2. Lausuntojen antaminen

Tarkastamo antoi poliisiviranomaisille 15 lausuntoa. Tutkintapyynnöt koskivat yhteensä 4046 ohjelmaa . Niistä 1948 (*1999 4476*) merkittiin uusina nimikkeinä rekisteriin.

Tarkastamo antoi opetusministeriölle 25 lausuntoa vapautusta ennakkotarkastuksesta koskeneista anomuksista (*1999 28 lausuntoa*).

3. Ilmoitusten käsittely ja rekisteröiminen

Tarkastamolle tehtiin uusista video-ohjelmista 809 ilmoitusta. Uusittuja videoilmoituksia tehtiin 179. Yhteensä ilmoituksia käsiteltiin 988. (*1999 659 ilmoitusta*).

Rekisteröityjen elokuvien ja video-ohjelmien lukumäärä oli 3932 nimikettä (*1999 6054 nimikettä*).

4. Asiakaspalvelu

Tulosalue koostuu tarkastamon suorittamasta tietopalvelutoiminnasta sekä sen julkaisemista video- ja elokuvaletteloista.

Tarkastamo julkaisi neljä videoluetteloa. Kunkin painos oli 280 kpl. Elokuvaluettelon (vuoden 1999 elokuvateatterielokuvat) painos oli 100 kappaletta.

Maksullisia tietopalveluita oli 55 kappaletta (*1999 71 kappaletta*).

Vähäisiä tiedottamis- ja neuvontapalveluita hoidettiin puhelimitse tai sähköpostilla noin 10 päivässä.

Kansainvälinen toiminta

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja osallistuivat tarkastamoiden ja vastaavien elinten Euroopan alueen konferenssiin Wienissä 12.-14.10. Konferenssin teema oli ” The Future of Film Classification in the Digital Age. From Classification to Recommendation”. Kokouksessa käsiteltiin myös Internetin valvontaan liittyviä kysymyksiä.

Tarkastamolla oli edelleen tiivis yhteistyö Pohjoismaiden sekä Saksan ja Englannin tarkastuselinten kanssa.

Maksullisen toiminnan tulot

Tulot elokuvien ja video-ohjelmien ennakkotarkastuksesta olivat yhteensä 663 998 mk (*1999: 695 066*).

Tulot tietopalvelusta ja julkaisutoiminnasta olivat 14 534 mk (*1999: 16 673*).

Vuoden 2000 tulot olivat yhteensä 678 532 mk (*1999: 711 739*).

Helsingissä 31.1.2001

Johtaja

Matti Paloheimo

Osastosihteeri

Tuula Roos